

Národná cena kariérového poradenstva 2012

Kompendium súťažných príspevkov
zo Slovenskej republiky

Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu je dobrovoľným združením fyzických a právnických osôb, ktorého cieľom je podporovať a koordinovať programy medzinárodnej spolupráce slovenských vysokých škôl a iných inštitúcií, najmä s krajinami Európskeho spoločenstva v rámci vzdelávacích a iných programov.

Slovenské centrum Euroguidance pôsobí pod Slovenskou akademickou asociáciou pre medzinárodnú spoluprácu (SAAIC) a je súčasťou celoeurópskej siete centier, ktoré majú za úlohu podporovať mobilitu a rozvíjať európsku dimenziu v celoživotnom kariérovom poradenstve.

Svoradova 1, 811 03 Bratislava
Tel.: +421 2 209 22 201
E-mail: euroguidance@saaic.sk
Internet: www.saaic.sk/euroguidance

.....

Národná cena kariérového poradenstva 2012

Kompendium súťažných príspevkov
zo Slovenskej republiky

Národná cena kariérového poradenstva 2012

Kompendium súťažných príspevkov zo Slovenskej republiky

© Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu (SAAIC), Euroguidance,
Bratislava 2012

euro|guidance

Program
celoživotného
vzdelávania

Publikácia bola vydaná s finančnou podporou Európskej komisie a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Vyjadruje výlučne názory autorov a Európska komisia alebo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR nemôžu byť zodpovední za použité publikovaných informácií obsiahnutých v tejto publikácii.

ISBN 978-80-89517-05-3

Obsah

● Úvodné slovo	4
● Hodnotenie súťažných príspevkov	6
● Ocenené príspevky	10
● v kategórii „služby kariérového poradenstva“: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dolnom Kubíne – „Hodnotiace a rozvojové centrum – využitie metódy Assessment Centre v podmienkach odborného poradenstva na ÚPSVaR Dolný Kubín“	12
● v kategórii „počin v oblasti kariérového poradenstva“: Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre – „Vytvorenie inovatívneho bakalárskeho študijného programu Kariérové poradenstvo v študijnom odbore Psychológia“	16
● Osobitné ocenenia	20
● za mimoriadne úspešnú činnosť v oblasti kariérového poradenstva v rezorte školstva: Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Čadci	22
● za celoživotný prínos v oblasti kariérového poradenstva a autorské spracovanie témy kariérového poradenstva pre starších dospelých: PhDr. Rudolf Kostolanský, CSc.	26

● Ďalšie súťažné príspevky	28
● Fakulta sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave – „Kariérová psychodiagnostická poradňa“	30
● Navigácia v povolani – „Profesijná psychodiagnostika a kariérový koučing osobnostných kompetencií“	30
● Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Humenné – „Rozvíjanie osobnosti žiakov pri výbere povolania v kontexte prevencie nezamestnanosti“	31
● Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, Topoľčany – „Nie sú v tom sami“	32
● K.A.B.A. Slovensko – „Nová profesijná orientácia s využívaním tréningu v tvorivých dielňach“	32
● Inštitút hospodárskej politiky, n. o. – „Nemaj na saláme!“	33
● Kristína Gulová, Roman Rosenberger, Martin Guriš, Boris Legutky, Denis Bátovský – „Honba za divočinou“	34
● Stredná odborná škola chemická, Bratislava – Vzdelávacie programy „Ekonomická stránka rodiny“ a „Odvodový systém v SR“	34
● Stredná umelecká škola scénického výtvarníctva, Bratislava – „Malý skutok má cenu miliardy dobrých úmyslov“	35
● Konferencia a slávnostné vyhlásenie výsledkov súťaže Národná cena kariérového poradenstva	36

Úvodné slovo

Milí priatelia,

dostáva sa vám do rúk kompendium príspevkov zaslaných do súťaže **NÁRODNÁ CENA KARIÉROVÉHO PORADENSTVA 2012**. Súťaž od roku 2009 vyhlasuje slovenské centrum Euroguidance, ktoré je súčasťou európskej siete Euroguidance a ktoré je na Slovensku zastrešené Slovenskou akademickou asociáciou pre medzinárodnú spoluprácu.

Toto je už štvrtý ročník našej súťaže a aj štvrté kompendium, ktoré sme pripravili. Prv než by sme prešli k informáciám o súťaži ročníka 2012, spomeňme krátko ročníky predchádzajúce:

2009: Pomoc absolventom pri prechode na trh práce – cieľom súťaže úvodného ročníka bolo podporiť spoluprácu stredných škôl s úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny a identifikovať príklady dobrej praxe; súťaž mala 9 účastníkov.

2010: Služby kariérového poradenstva – súťaž bola zameraná všeobecne, zúčastnilo sa 11 poskytovateľov poradenských služieb.

2011: Prezentácia služieb kariérového poradenstva na internetových stránkach, 9 prihlásených.

Štvrtý ročník súťaže sme začali pripravovať ešte koncom roka 2011, zmenou oproti predchádzajúcim ročníkom bolo, že sme sa na obsahovom zameraní, súťažných kritériách, spôsobe hodnotenia, ako aj záverečného vyhlasovania výsledkov dohodli v úzkej spolupráci s partnerským centrom Euroguidance Českej republiky, ktoré je zastrešené Domom zahraničných služieb MŠMT ČR.

Ako tému súťaže Národná cena kariérového poradenstva 2012 s mottom „Rozvíjam sa, teda som“ sme nie náhodou zvolili *zručnosti pre riadenie vlastnej vzdelávacej a profesijnej dráhy* (v anglosaskej literatúre známe ako *career management skills*, CMS). Na problematiku CMS bol zameraný aj posledný ročník Cross Border seminára v Bledě v máji 2012, tejto téme sa intenzívne venuje aj jedna z pracovných skupín Európskej siete politik celoživotného poradenstva (ELGPN). Naším základným cieľom bolo podporiť naše domáce iniciatívy, projekty a programy zamerané na rozvoj týchto zručností. Súťaže sa mohli zúčastniť tak organizácie (školy, inštitúcie ďalšieho či celoživotného vzdelávania, služby zamestnanosti, poradenské zariadenia, mimovládne a neziskové organizácie, zamestnávateľia, podnikateľské subjekty a i.), ako aj jednotlivci, fyzické osoby (výchovní poradcovia, kariéroví poradcovia, poradenské psychologovia, poradcovia v štátnych i neštátnych zariadeniach a organizáciách a i.). Veľmi si ceníme, že partnermi našej súťaže sa stali Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku a Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Okrem služieb sme sa rozhodli oceniť aj výnimočný počín (publikácie, metódy, podujatia a pod.) v oblasti kariérového poradenstva či už jednotlivcov alebo inštitúcií.

Súťaž sme vyhlásili začiatkom apríla 2012, jednotlivé príspevky nám prichádzali do konca júna a vyhodnotenie prebehlo koncom augusta, podrobnejšie o tom píšeme ďalej v samostatnej

kapitolke. Do súťaže nám prišlo celkom 13 príspevkov od organizácií i jednotlivcov, z toho v siedmich prípadoch išlo o služby, šesť príspevkov malo charakter počínu, v oboch týchto kategóriách porota vyhlásila víťaza: v kategórii „služby kariérového poradenstva“ to bol **Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dolnom Kubíne**, v kategórii „počin v oblasti kariérového poradenstva“ **Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre**.

V súvislosti s Európskym rokom aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami, ktorý Európska komisia vyhlásila pre rok 2012, sme sa rozhodli pri tejto príležitosti udeliť **PhDr. Rudolfovi Kostolanskému, CSc.** „osobitné ocenenie za celoživotný prínos v oblasti kariérového poradenstva a autorské spracovanie témy kariérového poradenstva pre starších dospelých“, keďže práve jeho súťažný príspevok bol zameraný na problematiku kariérového poradenstva pre starších ľudí.

Tohtoročná súťaž bola tiež príležitosťou oceniť dlhoročné úsilie **Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Čadci** - Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR tomuto školskému zariadeniu udelilo „osobitné ocenenie za mimoriadne úspešnú činnosť v oblasti kariérového poradenstva v rezorte školstva“.

V samostatných kapitolách uvádzame popisy víťazných príspevkov a osobitných ocenení. Následne sú krátko popísané aj ďalšie súťažné príspevky (zradené v náhodnom poradí podľa kategórií).

Ako sme už uviedli vyššie, tento ročník súťaže NÁRODNÁ CENA KARIÉROVÉHO PORADENSTVA 2012 sme organizovali v úzkej spolupráci s Euroguidance centrom Českej republiky – premieta sa to aj do podoby tohto kompendia: je dvojjazyčné, obsahuje podrobnosti o súťaži a popis jednotlivých príspevkov zaslaných do súťaže tak u nás na Slovensku, ako aj v Českej republike. Podnetov na vzájomnú inšpiráciu, ako podporiť aktivity zamerané na rozvoj zručností pre riadenie vlastnej vzdelávacej a profesijnej dráhy, je takto viac a veríme, že tento prístup je obohacujúci pre obe strany. Záverom ešte ostáva dodať, že samostatné kompendium s anotáciami ocenených príspevkov z Českej republiky, Slovenska, ale aj z Bulharska pripravujeme aj v anglickej mutácii, ktorá bude dostupná v elektronickej verzii.

Euroguidance tím Slovensko
december 2012

Hodnotenie súťažných príspevkov

V období od vyhlásenia súťaže NÁRODNÁ CENA KARIÉROVÉHO PORADENSTVA 2012 na začiatku apríla až do predĺženej uzávierky, ktorú slovenské centrum Euroguidance stanovilo na 24. júna 2012 sme v súlade s propozíciami dostali celkom trinásť súťažných príspevkov v elektronickej i papierovej forme. Kvôli lepšiemu prehľadu ich tu uvádzame v poradí, v akom sa do súťaže prihlasovali:

1. „Roky života, život rokom – Príručka kariérového poradcu starším dospelým“;
PhDr. Rudolf Kostolanský, CSc.
2. „Kariérová psychodiagnostická poradňa“; **Fakulta sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského, Bratislava**
3. „Nie sú v tom sami“; **Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, Topoľčany**
4. „Honba za divočinou“; **Kristína Gulová, Roman Rosenberger, Martin Guriš, Boris Legutky, Denis Bátovský**
5. „Nemaj na saláme“; **Inštitút hospodárskej politiky, n. o.**

6. „Vzdelávacie programy ‘Ekonomická stránka rodiny’ a ‘Odvodový systém v SR’“;
RNDr. Viera Bojnáková - Stredná odborná škola chemická, Bratislava
7. „Rozvíjanie osobnosti žiakov pri výbere povolania v kontexte prevencie nezamestnanosti“;
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Humenné
8. „Čadčiansky model interaktívnych služieb kariérového poradenstva, CAMIP 2012“;
Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, Čadca
9. „Inovatívny bakalársky študijný program Kariérové poradenstvo v študijnom odbore Psychológia“; **Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre**
10. „Hodnotiace a rozvojové centrum - využitie metódy Assessment Centre v podmienkach odborného poradenstva na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín“;
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Dolný Kubín
11. „Malý skutok má cenu miliardy dobrých úmyslov“; **PhDr. Eva Šothová - Stredná umelecká škola scénického výtvarníctva, Bratislava**
12. „Profesijná psychodiagnostika a kariérový koučing osobnostných kompetencií“;
Mgr. Eva Uhríková - Navigácia v povolani, Bratislava
13. „Nová profesijná orientácia s využívaním tréningu v tvorivých dielnach“;
K.A.B.A. Slovensko

Súťaž mala pôvodne štyri kategórie (poskytovatelia služieb kariérového poradenstva pre deti a mládež; poskytovatelia služieb kariérového poradenstva pre dospelých; zamestnávateľia poskytujúci kariérové poradenstvo; výnimočný počin v oblasti kariérového poradenstva – jednorazová aktivita: publikácia, internetová stránka, nástroj, metóda, akcia, tréning a pod.), po prvotnom zhodnotení zaslaných súťažných príspevkov sme však dospeli k rozhodnutiu, že vzhľadom na ich charakter je vhodnejšie stanoviť len dve kategórie – „služby kariérového poradenstva“ a „počin v oblasti kariérového poradenstva“.

Kritériá pre hodnotenie súťažných príspevkov sme vypracovali spoločne s Euroguidance centrom Českej republiky, predmetom hodnotenia boli pritom nasledovné oblasti, resp. časti prihlášky do súťaže:

- popis služby
- metodika služby
- riadenie vlastnej kariéry (podpora samostatnosti klientov, zapojenie klientov a pod.)
- hodnotenie služby (interné hodnotenie, hodnotenie klientmi)
- kvalifikácia poskytovateľov poradenskej služby
- kazuistika (príklad dobrej praxe).

Odborná porota na hodnotenie príspevkov zaslaných do súťaže Národná cena kariérového poradenstva 2012 pracovala v nasledovnom zložení:

- **Mgr. Alžbeta Dianovská**, predsedníčka Asociácie výchovných poradcov SR,
- **PhDr. Darina Lepeňová**, Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie,
- **PhDr. Jindra Remiašová**, Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, Bratislava,
- **Mgr. Alena Sláviková**, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Bratislava,
- **Mgr. Lenka Beková**, Euroguidance centrum, SAAIC, Bratislava,
- **PhDr. Štefan Grajcár**, Euroguidance centrum, SAAIC, Bratislava.

Všetky súťažné príspevky boli najprv rozdelené do jednej z dvoch vyššie uvedených kategórií: v kategórii „služby kariérového poradenstva“ boli súťažné príspevky s poradovými číslami 2., 3., 7., 8., 10., 12. a 13., do kategórie „počin v oblasti kariérového poradenstva“ boli zaradené ostatné súťažné príspevky (1., 4., 5., 6., 9. a 11.). V ďalšej etape bol každý súťažný príspevok posúdený dvoma hodnotiteľmi nezávisle na sebe a v poslednej fáze hodnotenia sa členovia odbornej poroty stretli na záverečnom vyhodnotení súťažných príspevkov (24. 8. 2012 v Bratislave). Predsedom poroty bol **Ing. Jozef Detko**, koordinátor centra Euroguidance, ktorý mal pri hodnotení postavenie akéhosi „arbitra elegantiarum“, rozhodoval teda v tých prípadoch, kedy sa dvaja členovia poroty vo svojom hodnotení súťažného príspevku výraznejšie odlišovali.

Na tomto mieste by sme veľmi radi vyjadrili poďakovanie externým členkám poroty za odvedenú prácu, ktorej nechýbala vysoká odbornosť i osobné nasadenie, keďže všetky aktivity súvisiace s hodnotením súťažných príspevkov realizovali vo svojom voľnom čase a bez nároku na odmenu.

Odborná porota sa jednomyselne zhodla na víťazoch oboch súťažných kategórií – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dolnom Kubíne v kategórii „služby kariérového poradenstva“ a Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre v kategórii „počin v oblasti kariérového poradenstva“, rovnako jednomyselne určila aj príspevky na udelenie osobitných ocenení – PhDr. Rudolfovi Kostolanskému, CSc., za celoživotný prínos v oblasti kariérového poradenstva a autorské spracovanie témy kariérového poradenstva pre starších dospelých a Centru pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Čadci za mimoriadne úspešnú činnosť v oblasti kariérového poradenstva v rezorte školstva.

Ocenené príspevky

- v kategórii „služby kariérového poradenstva“: **Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dolnom Kubíne** – „Hodnotiace a rozvojové centrum – využitie metódy Assessment Centre v podmienkach odborného poradenstva na ÚPSVaR Dolný Kubín“ 12
- v kategórii „počin v oblasti kariérového poradenstva“: **Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre** – „Vytvorenie inovatívneho bakalárskeho študijného programu Kariérové poradenstvo v študijnom odbore Psychológia“ 16

Kategória:

služby kariérového poradenstva

Názov organizácie:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Dolný Kubín

Názov príspevku:

**Hodnotiace a rozvojové centrum - využitie metódy
Assessment Centre v podmienkach odborného poradenstva
na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín**

Adresa: Námestie slobody č. 1, 026 01 Dolný Kubín

Kontaktná osoba: Mgr. Zuzana Hucíková

Anotácia:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dolnom Kubíne v rámci skvalitnenia odborných poradenských služieb a poskytovaného kariérového poradenstva ponúka klientom aktivitu Hodnotiaceho a rozvojového centra (HRC). HRC vychádza z metódy Assessment Centre, ktorú v súčasnosti aktívne využívajú zamestnávateľia ako nástroj, ktorý im pomáha objektívne zhodnotiť vhodnosť kandidáta vo vzťahu k potrebám pracovného miesta a na základe toho sa správne rozhodnúť pri výbere uchádzačov o zamestnanie (UoZ). Ide zároveň o aktivitu, ktorá pomôže uchádzačom o zamestnanie presnejšie zhodnotiť ich predpoklady a silné stránky. Na základe detailnejšieho poznania seba samého absolvovaním HRC programu umožní klientom cieľnejšie vykresliť seba na pohovore a tak zvýšiť možnosti uplatnenia sa na trhu práce. Služba je odpoveďou na potrebu inovácie poskytovaných odborných poradenských služieb pre klientov úradov práce, sociálnych vecí a rodiny a plynule nadväzuje na vyškolenie zamestnancov úradu na túto metódu práce s klientmi. Služba tiež podporuje klientov k prevzatíu vlastnej zodpovednosti za riešenie svojej situácie nezamestnanosti, k motivácii a orientácii na sebarozvoj.

Popis realizovanej služby

Metódu HRC charakterizuje:

1. princíp viacerých očí, pričom zvyčajne 2-3 hodnotitelia hodnotia skupinu 8-10 hodnotených, čím sa maximalizuje objektivnosť hodnotenia.
2. princíp rôzneho uhlu pohľadov, kedy sa jedno kritérium zvyčajne pozoruje v dvoch až štyroch situáciách, a tým sa dôsledne overia kvality hodnotených uchádzačov.
3. princíp sledovania zmeny v ohraničenom čase: exploratívne aktivity HRC trvajú niekoľko hodín, dlhší súvislý čas je takto predpokladom pre vyvodzovanie presnejších a komplexnejších záverov.

HRC má šesť jasne vymedzených fáz, krokov:

1. príprava HRC - výber cieľovej skupiny, príprava záznamových hárkov pozorovania, návrh a posúdenie súboru diagnostických metód,
2. hodnotenie kompetencií - hodnotenie správania v simulovaných situáciách (skupinové úlohy bez jednoznačného riešenia, v skupinové úlohy s jednoznačným riešením, hranie rolí a pod.),
3. diagnostika (dotazník riešenia konfliktov,

- dotazník osobnostných štýlov MBTI, dotazník tímových rolí, dotazník štýlov učenia, dotazník štýlov vedenia a pod.),
4. štruktúrovaný rozhovor (metóda CBI - Competency Based Interview),
5. tvorba písomných výstupov, správ,
6. spätná väzba a interpretácia výsledkov hodnoteným UoZ.

Aktivity HRC sú rozložené do dvoch dní, prvé stretnutie pre celú skupinu trvá od 8:00 hod do 14:00 h, následné druhé stretnutie je v rozsahu asi 30 min. na každého účastníka. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dolnom Kubíne služby HRC poskytuje uchádzačom o zamestnanie vrátane tých, ktorí sú znevýhodnení v prístupe na trh práce, ako aj študentom a absolventom stredných a vysokých škôl, príp. zamestnávateľom. O službe sa môžu záujemci dozvedieť na úradných tabuliach v budove Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, z webovej stránky www.upsvardk.sk, či pri osobnej návšteve u poradcov a sprostredkovateľov úradu. Služba je poskytovaná od roku 2010, kedy boli na využívanie metódy HRC vyškolení

traja poradcovia úradu, išlo vtedy o projekt ESF realizovaný plošne na všetkých úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny na Slovensku – v tejto súvislosti je potrebné vyzdvihnúť skutočnosť, že služba HRC je súčasťou ponuky aktivít úradu práce aj po skončení projektu, zabezpečená je teda z vlastných zdrojov a funguje vďaka osobnému nadšeniu tak vedenia úradu, ako aj odborných zamestnancov odboru služieb zamestnanosti.

ÚPSVaR Dolný Kubín (rovnako ako i ďalšie úrady práce, sociálnych vecí a rodiny) poskytuje aj infomačné a poradenské služby (pri voľbe povolania, výbere zamestnania vrátane zmeny zamestnania a výbere zamestnanca, pri adaptácii zamestnanca v novom zamestnaní) a odborné poradenské služby (služby, ktoré sa zameriavajú na riešenie problémov spojených s pracovným uplatnením UoZ, na vytváranie súladu medzi jeho osobnostnými predpokladmi a požiadavkami na vykonávanie určitého zamestnania, na ovplyvňovanie rozhodovania

a správania sa UoZ ako aj na sociálnu a pracovnú adaptáciu). V službách individuálneho poradenstva poradcovia využívajú prevažne metódu rozhovoru, v skupinovom poradenstve metódy diskusie, brainstormingu, realizácie nácviku komunikačných zručností, prácu v malých skupinách s pozitívnym využitím skupinovej dynamiky.

Klienti, ktorí hľadajú prácu v zahraničí, môžu využiť služby EURES. Kde Eures poradca podáva informácie o možnosti školení a vzdelávania, o uznávaní dokladov o vzdelaní, o sociálnej a daňovej legislatíve, o zdravotnej starostlivosti, o životných nákladoch a ubytovaní, o užitočných adresách a kontaktoch v krajine, v ktorej chce klient pracovať. EURES poradcovia spolupracujú na národnej a cezhraničnej úrovni. Sú v priamom kontakte so zamestnancami a zamestnávateľmi, teda s potenciálnymi užívateľmi siete EURES.

Kategória:
počin v oblasti kariérového poradenstva

Názov organizácie:
**Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva
Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre**

Názov príspevku:
**Inovatívny bakalársky študijný program Kariérové
poradenstvo v študijnom odbore Psychológia**

Adresa: Trieda A. Hlinku 1, 949 74 Nitra
Kontaktná osoba: PaedDr. Marta Zaťková, PhD.

Anotácia:

Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre v akademickom roku 2012/2013 otvorila v podmienkach slovenského vysokého školstva inovatívny novoakreditovaný študijný program Kariérové poradenstvo v študijnom odbore Psychológia. Bakalárske štúdium v tomto študijnom programe nemá na Slovensku tradíciu ani minulosť v kontexte akademického vzdelávania a je výsledkom viacročnej zanietenej snahy odborníkov z radov pracovníkov FSVZ UKF v Nitre. Otvorenie bakalárskeho štúdia je odpoveďou na „chýbajúcu diery na trhu“ – na potrebu prekrytia absencie kariérových poradcov štúdiom priamo pripravovaných na výkon tejto profesie v rôznych oblastiach. Štúdium je schválené v internej forme (predovšetkým pre absolventov stredoškolského vzdelávania) a aj v externej forme (najmä pre odborníkov z praxe). Zameriava sa na získanie poznatkov a spôsobilostí zo základných, špecializovaných a aplikovaných psychologických vied s priamym prienikom do oblasti kariérového poradenstva. Absolvent študijného programu by mal byť kompetentný vykonávať odborné pracovné činnosti (v súlade s „Medzinárodnou zdrojovou databázou povolání“) v rámci: 1) rezortu školstva (oblasť rozhodovania žiakov základných škôl o prvotnej profesijnej orientácii a štúdiu na strednej škole; oblasť rozhodovania žiakov stredných škôl o štúdiu na vyšších alebo vysokých školách; oblasť rozhodovania absolventov škôl o zamestnaniach alebo o rekvalifikáciách na iné povolanie; výber kurzov ďalšieho vzdelávania), 2) rezortu práce, sociálnych vecí a rodiny (riešenie problémov s hľadaním zamestnania alebo s rekvalifikáciou; poskytovanie informácií a komplexné poradenstvo zohľadňujúce stav a konkrétnu situáciu klienta), 3) rezortu hospodárstva (práca v personálnych agentúrach zaoberajúcich sa náborom a výberom zamestnancov; personálna práca v organizáciách). Koncept študijného odboru a východisko študijného programu „Kariérové poradenstvo“ je kompatibilný so „Štandardmi pre európsky certifikát zo psychológie“, schválenými Európskou federáciou psychologických asociácií (EFPA) v roku 2001.

Popis realizovanej aktivity

Garantujúcimi pracoviskami študijného programu sú Katedra psychologických vied a Ústav aplikovanej psychológie Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre. Vedecká orientácia na týchto pracoviskách a spolupráca s podobnými pracoviskami v rámci UKF v Nitre i mimo nej na Slovensku a v zahraničí vytvára primerané vedecké zázemie pre zabezpečovanie navrhovaného študijného programu. Pracoviská aktívne spolupracujú so slovenskými vysokými školami a inštitúciami (UMB v Banskej Bystrici, Ústav aplikovanej psychológie FSEV UK v Bratislave, SAV - Ústav experimentálnej psychológie

v Bratislave) a majú bohaté medzinárodné kontakty na úrovni bilaterálnej vedeckej spolupráce s univerzitami a výskumnými inštitúciami v Českej republike (Katedra psychológie a sociálnej práce FF OU v Ostrave; Katedra psychológie FFUK v Prahe; Psychologický ústav akademie vied ČR v Brne), Rakúsku (Research Lab of Educational Technologies, Faculty of Computer Science, University of Vienna), USA (The PACE Center, Tufts University, Boston, MA; Yale Child Study Center, New Haven, CT; University of Illinois, Chicago, IL). Pracovníci Katedry psychologických vied FSVaZ UKF v Nitre okrem vzdelávacej a vedeckej práce

dlhodobo spolupracujú s Mestom Nitra, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre, Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Nitre na aktivitách lokálneho a regionálneho charakteru v oblasti kariérového poradenstva (napr. podujatia pre výchovných poradcov základných a stredných škôl). Od roku 2008 sa prostredníctvom sprievodných aktivít z oblasti realizácie kariérového poradenstva podieľajú na podujatí „Nitrianske kariérne dni“ a taktiež spolupracujú na programe „Nitrianskej letnej univerzity“ pre deti od 7 do 14 rokov, kde poskytujú workshop na tému „Mladý kariérový poradca“.

Otvorenie študijného programu Kariérové poradenstvo v študijnom odbore Psychológia je významným krokom smerom k profesionalizácii služieb kariérového poradenstva, ako aj v rozvoji, formovaní a kreovaní kariérového poradenstva ako odboru a zároveň aj plnohodnotnej vysokoškolskej kvalifikácie jedinečnej v podmienkach SR.

Osobitné ocenenia

- za mimoriadne úspešnú činnosť v oblasti kariérového poradenstva v rezorte školstva: **Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Čadci** 22
- za celoživotný prínos v oblasti kariérového poradenstva a autorské spracovanie témy kariérového poradenstva pre starších dospelých: **PhDr. Rudolf Kostolanský, CSc.** 26

**Osobitné ocenenie Ministerstva školstva, vedy,
výskumu a športu SR za mimoriadne úspešnú činnosť
v oblasti kariérového poradenstva v rezorte školstva:**

Názov organizácie:

**Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva
a prevencie v Čadci**

Názov príspevku:

**Čadčiansky model interaktívnych služieb kariérového
poradenstva, CAMIP 2012**

Adresa: Kukučínova 162, 022 01 Čadca

Kontaktná osoba: PhDr. Alena Hrašková, MPH

Kategória: služby kariérového poradenstva

Anotácia:

Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP) v Čadci sa súťaže Euroguidance centra zúčastnilo už tretí rok po sebe (v roku 2010 získalo čestné uznanie a v roku 2011 hlavné ocenenie za stránku www.camip.sk - podnázov „Všetko o výbere strednej školy na jednom mieste“). Do súťaže NCKP 2012 sa centrum prihlásilo s inovovaným programom komplexných služieb kariérového poradenstva pre školskú populáciu v okrese Čadca – CAMIP 2012 (Čadčiansky model interaktívneho profesijného poradenstva). Model systematicky rieši kariérovú orientáciu žiakov vo vzťahu k aktuálnym trendom a možnostiam trhu práce s prepojením žiaci - rodičia - výchovní poradcovia - školy - psychológovia CPPPaP – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. CAMIP je zložený z piatich modulov, ktoré sa centrum v roku 2012 rozhodlo rozšíriť a inovovať na základe požiadaviek praxe, vyhodnotenia výsledkov každoročného výskumu, vyhodnotenia spätnej väzby od žiakov, výchovných poradcov, rodičov, učiteľov a tiež na základe ďalšieho vzdelávania sa v oblasti kariérového poradenstva s cieľom nasmerovať žiakov k vyššej miere vlastného sebazpoznania a sebarozvoja, s ktorými kariérová identita vysoko súvisí.

Popis realizovanej služby

Najvýznamnejším inovatívnym prvkom je rozšírenie osvedčených *Dní voľby povolania* (od roku 2005) na *Týždeň voľby povolania* (TVP), zapojenie nielen výchovných poradcov, ale aj ostatných pedagógov, intenzívnejšie zapojenie stredných škôl a konkrétne využívanie na mieru vytvorenej webovej stránky venovanej kariérovému poradenstvu (www.camip.sk). Aktivity taktiež spontánne prerastajú do nižších ročníkov, čím sa významnosť a priorita voľby povolania prirodzene rozširuje do povedomia žiakov v čoraz nižšom veku a upevňuje sa. Cieľová skupina sa tým rozšírila zo žiakov deviatych ročníkov na žiakov celého druhého stupňa. TVP v ucelenej forme ponúka žiakom rozšírenie informácií o svete práce, požiadavkách na jednotlivé pracovné pozície, ale najmä ponúka aktivity zamerané na sebazpoznanie, sebareflexiu, pozitívny sebaobraz, proaktivitu, samostatnosť, osobnú zodpovednosť, schopnosť a motiváciu k učeniu, kritické myslenie a efektívnu prácu s informáciami, schopnosť rozhodovania, či komunikačné zručnosti. Veľa aktivít v rámci TVP je vytvorených z dobrej praxe výchovných poradcov a ich

osvedčených aktivít so žiakmi. V školách, kde prebieha, majú žiaci končiacich ročníkov ZŠ, avšak aj ostatní žiaci druhého stupňa každý deň v týždni najmenej 1 vyučovaciu hodinu venovanú kariérovému poradenstvu - aktivitám k voľbe povolania a to rôznym spôsobom, aby žiaci vnímali prepojenosť voľby povolania s rôznymi aspektmi. V rámci prípravy Týždňa voľby povolania CPPPaP v Čadci pre výchovných poradcov pripravilo:

- námety na aktivity s rôznym zameraním;
- ponuku školenia pre výchovných poradcov k realizácii týchto aktivít na škole.

Priebeh Týždňa voľby povolania: Výchovný poradca podľa rozvrhu hodín pripraví a naplánuje aktivity podľa špecifických potrieb jednotlivých tried v spolupráci s pedagógmi na škole a následne rozpis aktivít odošle CPPPaP. Na začiatku TVP výchovný poradca pripraví osobný list žiaka „Moja cesta k povolaniu“, kde si žiak zapisuje dôležité informácie (na základe všetkých aktivít realizovaných počas TVP) - o sebe, o stredných školách, o zvolenom povolaní, o trhu práce a pod. CPPPaP v Čadci počas TVP

poskytuje žiakom odborné prednášky o dôležitosti voľby povolania, psychologickú diagnostiku a individuálne poradenské konzultácie psychológa so žiakom a jeho rodičom. Žiakom sú taktiež poskytnuté informácie o tom, na akých typoch SŠ môžu študovať, usmernenia o podávaní prihlášok a tiež, ako sa dobre pripraviť na prijímacie skúšky. Pri výbere strednej školy a budúceho povolania môže žiakom poslúžiť metodický materiál „Čím budem“, ktorý centrum vypracovalo. TVP je prípravou žiakov na Veľtrh, kde už zorientovaní žiaci a ich rodičia navštevujú stánky a majú možnosť vyhľadávať informácie k vybranej škole.

CPPP a P Čadca sa pri realizácii CAMIP riadi vlastnými internými pokynmi a manuálom Týždňa voľby povolania, rovnako dodržiava etický kódex pracovníka v CPPP a P. Úspešnosť služieb je vyhodnocovaná na základe spätnej väzby od žiakov a výchovných poradcov. Centrum taktiež každoročne uskutočňuje výskum, v ktorom zisťujú podľa čoho si deti vyberajú povolanie, monitorujú aktuálny stav profesijných informácií žiakov o možnostiach štúdia a ich pripravenosť na voľbu povolania a taktiež monitorujú prácu výchovných poradcov na jednotlivých školách. V roku 2010 výskum rozšírili aj na rodičov. Na základe takéhoto zisťovania modifikujú program a aktivity na ďalší rok a stanovujú, ktoré školy je potrebné profesionálne posilniť.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR v rámci súťaže Národná cena kariérového poradenstva 2012 udelilo Centru pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Čadci osobitné ocenenie za mimoriadne úspešnú činnosť v oblasti kariérového poradenstva v rezorte školstva. Model CAMIP môže slúžiť ako ukážka naozaj potrebných, všeobecne prospešných a komplexných služieb pre mladých ľudí pri prechode z primárneho do sekundárneho vzdelávania. CAMIP sa snaží žiakom voľbu povolania uľahčiť, podporuje u nich motiváciu ku vzdelávaniu, sebaopoznanie, aktívny prístup k svojmu životu i riadeniu vzdelávacej a profesijnej dráhy, schopnosť realisticky vnímať seba a svoje schopnosti a možnosti. Odborní pracovníci CPPP a P v Čadci sa snažia model každoročne inovovať a zdokonaľovať, nepochybne i preto tento model nachádza veľmi priaznivú odozvu ďaleko za hranicami okresu či kraja, zaujal aj partnerské inštitúcie v Českej republike. Vyzdvihnúť treba najmä to, že centrum do kariérového poradenstva na školách zapojilo nielen výchovných poradcov, ale aj ostatných pedagógov a tak povýšilo voľbu povolania na záležitosť celej školy.

Osobitné ocenenie za celoživotný prínos v oblasti kariérového poradenstva a autorské spracovanie témy kariérového poradenstva pre starších dospelých:

Meno fyzickej osoby:

PhDr. Rudolf Kostolanský, CSc.

Názov príspevku:

„Roky života, život rokom – Príručka kariérového poradcu starším dospelým“

Adresa: Flöglova 5, 811 05 Bratislava

Kategória: počin v oblasti kariérového poradenstva

Anotácia:

PhDr. Rudolf Kostolanský, CSc., do súťaže prihlásil autorský rukopis, monografiu obsahovo zameranú na problematiku starších ľudí na trhu práce, a to v širšom kontexte aktuálneho spoločensko-ekonomického vývoja u nás a v Európskej únii. Publikácia podrobne rozpracováva jednotlivé témy v dvanástich kapitolách (Psychológia starnutia a transformácia ekonomiky; Starnutie populácie a trh práce; Vekové predsudky a diskriminácia dospelých stredného veku; Veková rozmanitosť pracoviska - konkurenčná výhoda; Predpoklady a výkonnosť práce z hľadiska veku; Pracovná záťaž a kríza stredného veku; Flexibilita a vekový manažment ľudských zdrojov v podniku; Preškolenie, tréning starších pracovníkov; Profesionálne poradenstvo starším nezamestnaným; Prechod do dôchodku, nová etapa života; Skúsenosti z krajín EÚ; Úspešné, aktívne starnutie a solidarita generácií) a právom možno očakávať, že po jej obsahovej aj formálnej finalizácii bude predstavovať významný zdroj informácií o problematike starnutia a o profesionálnom vývine v tomto životnom štádiu. Publikáciu možno považovať za pozoruhodný pokus komplexnejšie zmapovať problematiku starnutia človeka ako aktívneho účastníka trhu práce. V súvislosti s Európskym rokom aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami ide tiež o významný počin aj v oblasti kariérového poradenstva pre vekovú skupinu 50+. Komentovaný úryvok z rukopisu knihy nájdete v 0.čísle časopisu Kariérové poradenstvo v teórii a praxi na stránke www.saaic.sk/casopiskp.html (s.24-33).

PhDr. Rudolf Kostolanský, CSc., je jedným zo zakladateľov gerontopsychológie u nás. Tento predmet prednášal na FF UK v Bratislave do roku 1970. Potom pracoval 20 rokov v oblasti železničnej dopravy, kde vybudoval niekoľko psychologických pracovísk, z ktorých tri sú funkčné dodnes. Súbežne pracoval v SAV, naposledy v Ekonomickom ústave SAV. V období, keď pôsobil na Výskumnom ústave práce, sociálnych vecí a rodiny, bol vedúcim výskumného tímu zaoberajúceho sa spracovávaním máp a štandardov povolání, bol tiež zakladateľom Centra profesijných informácií,

ktoré sa orientovalo na spracovávanie a dissemináciu kariérových informácií potrebných pre voľbu povolania a výber zamestnania. Publikoval cca 100 odborných prác doma i v zahraničí, najmä z problematiky aplikovanej gerontológie a dopravno-inžinierskej psychológie. V roku 2001 bol pri príležitosti jubilejného X. kongresu európskych psychológov práce (EAWOP) ocenený za zásluhy o rozvoj psychológie práce v českých zemiach a na Slovensku.

Ďalšie súťažné príspevky

- **Fakulta sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave** – „Kariérová psychodiagnostická poradňa“ 30
- **Navigácia v povolani** – „Profesijná psychodiagnostika a kariérový koučing osobnostných kompetencií“ 30
- **Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Humenné** – „Rozvíjanie osobnosti žiakov pri výbere povolania v kontexte prevencie nezamestnanosti“ 31
- **Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, Topoľčany** – „Nie sú v tom samí“ 32
- **K.A.B.A. Slovensko** – „Nová profesijná orientácia s využívaním tréningu v tvorivých dielňach“ 32

- **Inštitút hospodárskej politiky, n. o.** – „Nemaj na saláme!“ 33
- **Kristína Gulová, Roman Rosenberger, Martin Guriš, Boris Legutky, Denis Bátovský** – „Honba za divočinou“ 34
- **Stredná odborná škola chemická, Bratislava** – Vzdelávacie programy „Ekonomická stránka rodiny“ a „Odvodový systém v SR“ 34
- **Stredná umelecká škola scénického výtvarníctva, Bratislava** – „Malý skutok má cenu miliardy dobrých úmyslov“ 35

Názov organizácie:

Fakulta sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave

Názov príspevku:

Kariérová psychodiagnostická poradňa

Adresa: Mlynské luhy 4, 821 05 Bratislava

Kontaktná osoba: Doc. Mgr. Elena Lisá, PhD.

Kategória: služby kariérového poradenstva

Anotácia:

Doc. Mgr. Elena Lisá, PhD., nadviazala v roku 2011 spoluprácu s prestížnym rakúskym vydavateľstvom psychodiagnostických metód Schuhfried, ktoré poskytlo Fakulte sociálnych a ekonomických vied psychodiagnostický softvér a hardvér pre účely počítačovej diagnostiky, tzv. Viedenský testovací systém. Tento systém pozostáva zo širokého spektra testov, z ktorých Doc. Mgr. Elena Lisá, PhD., zostavila psychodiagnostickú batériu pre vysokoškolákov a absolventov, zameranú na sebaopoznanie vo vybraných oblastiach osobnosti (trvanie: 1,5 hodiny). Kariérová psychodiagnostická poradňa ponúka túto batériu testov študentom a absolventom zdarma (napríklad aj na študentských akciách ako FSEV FEST, či stretnutie absolventov UAP FSEV UK). Po testovaní je pre každého účastníka vypracovaná správa a poskytnutá ústna spätná väzba a individuálna konzultácia, ktorá pomôže nasmerovať pozornosť na silné stránky a oblasti ďalšieho rozvoja osobnosti. Interpretácia sa sústreďuje na niekoľko oblastí: určenie oblastí práce, ktoré klientovi vyhovujú a nevyhovujú, určenie oblastí ďalšieho rozvoja osobnosti a kariérových zručností, určenie možných povolání. Táto služba podporuje sebaopoznanie a napomáha pri stanovovaní stratégie ďalšieho rozvoja, taktiež môže uľahčiť rozhodovanie pri výbere z viacerých alternatív (napr. pri výbere z viacerých pracovných ponúk). Okrem tejto služby ponúkajú aj komplexné poradenstvo a diagnostiku v oblasti ľudských zdrojov, osobného a kariérového vývinu. Poradňa je v slovenských reáliách ojedinelou iniciatívou, má potenciál ďalšieho rozvoja (napríklad v prípade zapojenia študentov) a to najmä smerom k poskytovaniu komplexnejších služieb.

Názov organizácie:

Navigácia v povolani

Názov príspevku:

Profesijná psychodiagnostika a kariérový koučing osobnostných kompetencií

Adresa (kancelária): Odborárske nám. 3, 811 07 Bratislava

Kontaktná osoba: Mgr. Eva Uhríková

Kategória: služby kariérového poradenstva

Anotácia:

Navigácia v povolani sa súťaže Euroguidance centra zúčastnila už tretíkrát po sebe (v roku 2011 získala čestné uznanie). Mgr. Eva Uhríková v súťažnom príspevku informuje o prístupoch v kariérovom poradenstve, ktoré uplatňuje vo svojej súkromnej poradenskej činnosti, a službách, ktoré poskytuje najmä dospelým. Vo svojej práci využíva na psychodiagnostiku Hoganove testy (osobnostný dotazník - HPI, dotazník motívov, hodnôt a preferencií - MVPi a rozvojový test - HDS), ktoré slúžia na posúdenie kľúčových kompetencií a pomáhajú určiť silné a rozvojové oblasti jedinca,

čím presnejšie zaciľujú jeho rozvoj a vzdelávanie. Ďalej pracuje so zážitkovou metodikou Thomasa Dienera, ktorá vychádza z procesorientovanej psychológie a psychodrámy a využíva kreatívne postupy na určenie kvalít človeka. Svojim klientom ponúka aj služby kariérového koučingu osobnostných kompetencií. Pri koučovaní sprevádza klienta pri hľadaní odpovedí, ktoré mu umožňujú rozvíjať vnútorné pohľady a nájsť vlastné najsprávnejšie riešenia v smere požadovanej kariérovej cesty. Využíva rôzne pomocné nástroje a procesy, ktoré účinne vplyvajú na zorientovanie sa klienta. Následne ho vedie k vytvoreniu plánu krokov potrebných k dosiahnutiu požadovaného a vopred stanoveného cieľa. Medzi ďalšie poskytované služby patria služby zamerané na úspešné získanie zvolenej pracovnej pozície (pomoc pri hľadaní neštandardných postupov vo vyhľadávaní a oslovení potenciálneho zamestnávateľa), konzultácie pri príprave podkladov k výberovému procesu a nácvik pohovorov, poskytovanie konzultačných služieb ohľadom komplexného procesu výberu zamestnancov vo firmách, vrátane assessment centier, psychodiagnostiky a pod. Klienti sa o poskytovaných službách môžu dozvedieť prostredníctvom stránky www.navigaciavpovolani.sk, z rôznych článkov v médiách, či prezentácií na vysokých školách, konferenciách a veľtrhoch.

Svojim prístupom v kariérovom poradenstve Mgr. Eva Uhríková u svojich klientov podporuje rozvoj zručností pre riadenie vlastnej vzdelávacej a profesijnej dráhy. Príspevok je ukážkou ojedinelej aktivity poskytovanej v rámci súkromnej praxe kariérového poradenstva.

Názov organizácie:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Humenné

Názov príspevku:

Rozvíjanie osobnosti žiakov pri výbere povolania v kontexte prevencie nezamestnanosti

Adresa: Kukorelliho 1, 066 01 Humenné

Kontaktná osoba: Mgr. Iveta Rusňáková

Kategória: služby kariérového poradenstva

Anotácia:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Humennom od r. 2005 poskytuje informačno-poradenskú službu v rámci preventívneho poradenstva pre žiakov ôsmych a deviatych ročníkov základných škôl v okruhu svojej pôsobnosti. Obsahom služby je poskytovanie informácií a odborných rád o povolaniach, o požiadavkách na ich výkon, ako aj usmernenie žiakov pri objavovaní skrytých a často nevyužívaných možností, nielen osobného potenciálu a zručností, ale aj študijných a učebných odborov, ktoré pre nedostatok záujmu zo strany žiakov (resp. ich rodičov) zanikajú, aj keď je po nich dopyt na trhu práce. Známe aj neznáme a niekedy netradičné povolania, ktoré sú žiakom vhodnou formou prezentované, rozširujú možnosti výberu povolania, dôraz sa kladie na využívanie osobného potenciálu žiaka. Ďalším zámerom tejto služby je poukázať na význam práce pre človeka. Predmetom je opis jednotlivých krokov konkrétnej pracovnej činnosti, oboznámenie sa s charakterom vykonávanej práce a požiadavkami, ktoré práca kladie na človeka. Výraznou charakteristikou tohto prístupu je systematickosť s jasne definovanou cieľovou skupinou a najmä spolupráca služieb zamestnanosti so školami, čo napomáha pri zreálňovaní voľby povolania žiakov a zohľadňovaní potrieb trhu práce. Informačno-poradenské aktivity sú realizované buď priamo na školách alebo v informačno-poradenskom stredisku či v klube práce úradu. Služba je poskytovaná podľa dobre spracovanej metodiky (manuálu), čo napomáha pri zabezpečovaní jej kvality.

Výraznou charakteristikou popisovanej služby je tiež skutočnosť, že v podmienkach slovenských služieb zamestnanosti je vo vzťahu k cieľovej skupine žiakov základných škôl výrazne nadštandardnou aktivitou, v podobnom rozsahu a komplexnosti ju poskytuje len niekoľko málo úradov práce, sociálnych vecí a rodiny.

Názov organizácie:

Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, Topolčany

Názov príspevku:

Nie sú v tom sami

Adresa: Námestie Ľ. Štúra 1738, 955 01 Topolčany

Kontaktná osoba: Mgr. Alexandra Hanáková

Kategória: služby kariérového poradenstva

Anotácia:

Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Topolčanoch ponúka pomerne štandardné služby kariérového poradenstva pre cieľové skupiny žiakov ôsmeho ročníka základnej a tretieho a štvrtého ročníka strednej školy. Činnosť centra je prepojená s aktivitami výchovných poradcov na základných a stredných školách. Žiakom sú poskytované profesijné informácie, doplnené psychodiagnostickým vyšetrením, skupinovým a individuálnym poradenstvom. Cieľom je primárne uvedomenie si vlastných kvalít a možností žiakov, ako i schopnosť posúdiť vlastné očakávania a túžby s očakávaniami okolia ako i reálnymi možnosťami pri riadení vlastnej vzdelávacej a profesijnej dráhy. Prezintované poradenské služby sa opierajú o skúsenosť, že žiaci sa často snažia vybrať si budúce povolanie, resp. školu podľa požiadaviek okolia (rodičia, spolužiaci, kamaráti), pretože sa im takéto rozhodnutie zdá jednoznačnejšie, ľahšie a jasnejšie. CPPPaP im na základe validnej diagnostiky a následného individuálneho pohovoru umožňuje hľadať odpoveď na nejasné otázky o budúcej profesijnej orientácii s výrazným zameraním na ich motívy, schopnosti a osobnosť. Služba podporuje najmä sebaopoznávanie žiakov a napomáha pri ich profesijnej orientácii.

Názov organizácie:

K.A.B.A. Slovensko

Názov príspevku:

Nová profesijná orientácia s využívaním tréningu v tvorivých dielňach

Adresa: Komenského 19, 03601 Martin

Kontaktná osoba: Ing. Mária Kubišová

Kategória: služby kariérového poradenstva

Anotácia:

Poradenská služba „Nová profesijná orientácia s využívaním tréningu v tvorivých dielňach“ bola v novembri 2009 realizovaná pre 24 uchádzačov o zamestnanie z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Čadci, väčšinou z kategórie 50+. Kariérové poradenstvo bolo zamerané na proaktívny prístup k hľadaniu práce, pričom cieľom bolo zvýšenie šancí účastníkov umiestniť sa

na trhu práce. Skupinové poradenské aktivity sa venovali: ujasneniu východísk a orientácii na trhu práce, BOZP, podnikaniu na Kysuciach, overeniu manuálnych zručností pre novú profesijnú orientáciu v tvorivých dielňach, sebaaprezentácii a i. (celkom 105 hodín). Samostatne, s poradcom a v skupine účastníci rozoberali svoju situáciu, prehľadnotili svoje silné a slabé stránky, zručnosti, schopnosti, hodnoty a záujmy a určovali si ciele. V praxi mohli pochopiť, čo sú kľúčové kompetencie, a spolu s poradcom diskutovať o ich význame v akejkoľvek práci. K.A.B.A. Slovensko má na zabezpečenie kvality svojich služieb vypracovaný rozsiahly manuál pre kariérové poradenstvo.

Názov organizácie:

Inštitút hospodárskej politiky, n.o.

Názov príspevku:

„Nemaj na saláme!“

Adresa: Rýdzikova 1, 841 04 Bratislava

Kontaktná osoba: Lucia Kleštincová

Kategória: počín v oblasti kariérového poradenstva

Anotácia:

Príhlásený projekt Inštitútu hospodárskej politiky (IHP) „Nemaj na saláme!“ vznikol na podnet zamestnávateľských zväzov, ktorých členovia sú čoraz viac nespokojní s kvalitou školstva. Pozostával z prieskumu u zamestnávateľov, výskumu uplatniteľnosti absolventov a následnej informačnej kampane. Analýza IHP pod názvom „Spájame vysoké školy s trhom práce“ upriamila pozornosť na potrebu efektívnejšieho zosúladienia trhu práce a vzdelávania a v kombinácii s dotazníkovým prieskumom realizovaným na vybraných stredných školách v Bratislave sa stala základom pre kampaň „Nemaj na saláme“. Od októbra 2011 do februára 2012 (termín na podanie prihlášok na VŠ) sa uskutočnila kampaň, v rámci ktorej boli realizované diskusie na stredných školách, vytvorená brožúra Ako si vybrať výšku, webová stránka www.nemajnasalame.sk a Facebook stránka. Na internetových stránkach boli dostupné rôzne zaujímavé informácie – štatistiky uplatniteľnosti, vyjadrenia zamestnávateľov, či videá o úspešných absolventoch a prostredníctvom Facebook stránky sa mohli študenti poradiť s personalistami. Poradenstvo bolo v rámci projektu cieleňé predovšetkým na študentov 3. a 4. ročníkov stredných škôl, ktorí sa rozhodujú o výbere vysokej školy. IHP chcel prostredníctvom tohto projektu prebudiť študentov i širokú verejnosť k zamysleniu nad kvalitou a efektívnosťou nášho školstva, ako aj perspektívou uplatniteľnosti absolventov rôznych odborov a stupňov štúdia. Projekt mal poukázať na dôležitosť systematického zberu spätnej väzby a prepojenia vzdelávacích inštitúcií a trhu práce. Cieľom bolo taktiež rozprúdiť diskusiu o súlade ponuky vzdelávacieho systému a dopytu na trhu práce a motivovať perspektívnych vysokoškolákov k tomu, aby rozmyšľali nad svojou budúcnosťou.

„Nemaj na saláme“ poukazuje na to, aký dôležitý je rozvoj zručností pre riadenie vlastnej vzdelávacej a profesijnej dráhy a uskutočňovanie uvedomelých kariérových rozhodnutí.

Mená fyzických osôb:

Kristína Gulová, Roman Rosenberger, Martin Guriš, Boris Legutky, Denis Bátovský

Názov príspevku:

Honba za divočinou

Kontaktná osoba: Kristína Gulová

Kategória: počín v oblasti kariérového poradenstva

Anotácia:

Projekt „Honba za divočinou“ je dobrovoľníckou aktivitou štyroch študentov 2. ročníka stredných škôl v Leviciach (SOŠ poľnohospodárstva a služieb na vidieku, Gymnázium sv. Vincenta de Paul) ktorí sa zapojili do národného projektu KomPrax (Kompetencie pre prax). V rámci projektu KomPrax študenti absolvovali školenie ako sa stať mladými vedúcimi, kde sa naučili ako vypracovať a zrealizovať vlastný projekt pre mládež, na ktorý získali aj finančnú podporu. Pri príprave vlastného projektu spolupracovali s rôznymi organizáciami (stredné školy, mládežnícke centrum Kontakt, Ekofarma Na háji, ROS Levice, Iuventa). Aktivita sa uskutočnila v apríli 2012 a pozostávala z prípravného víkendového neformálneho vzdelávania; tvorby videa a dokumentu; workshopov pre stredné školy, na ktorých sa zúčastnilo 150 študentov. V rámci prípravnej časti účastníci (10 mladých ľudí) formou neformálneho vzdelávania a skupinovej práce nadobúdali rôzne (prenositelné) zručnosti a kompetencie, ktoré sú uplatniteľné aj následne v pracovnom živote (komunikačné zručnosti, zodpovednosť, kritické myslenie a pod.), rozširovali si povedomie o aktívnom občianstve a ekologickom poľnohospodárstve. Táto aktivita mala charakteristické znaky „peer programu“ pre rozvoj sociálnych a komunikačných kompetencií. Účastníci sa aktívne zapájali do rozhodovacích procesov na základe zážitkového a skúsenostného učenia.

Príspevok je ukážkou možnej transformácie rozvoja sociálnych kompetencií do iných oblastí života, v tomto prípade do oblasti riadenia vlastnej profesijnej a vzdelávacej dráhy.

Názov organizácie:

Stredná odborná škola chemická, Bratislava

Názov príspevku:

Vzdelávacie programy „Ekonomická stránka rodiny“ a „Odvodový systém v SR“

Adresa: Vlčie hrdlo 50, 821 07 Bratislava

Kontaktná osoba: RNDr. Viera Bojnáková

Kategória: počín v oblasti kariérového poradenstva

Anotácia:

Autorka prezentuje príspevok, ktorý v realizácii v podstate napĺňa kritériá pre rozvoj zručností v riadení vlastnej profesijnej a vzdelávacej dráhy. Príspevok obsahuje opis dvoch vzdelávacích programov v podobe power-pointových prezentácií, a to „Ekonomická stránka rodiny“ a „Odvodový systém v SR“. Programy sú primárne určené ako učebné pomôcky pre výučbu odborných predmetov študijných odborov Strednej odbornej školy chemickej. Vzhľadom na skutočnosť, že škola

prípravuje žiakov na povolanie, resp. na štúdium v rôznych formách a odboroch, sú uvedené učebné pomôcky použiteľné vo všetkých odboroch štúdia aj ako aktivity rozvíjajúce schopnosť absolventov školy zamestnať sa, resp. pokračovať v príprave na povolanie štúdiom alebo uplatniť sa na trhu práce ako zamestnanci alebo tvorcovia nových pracovných miest.

Názov organizácie:

Stredná umelecká škola scénického výtvarníctva, Bratislava

Názov príspevku:

Malý skutok má cenu miliardy dobrých úmyslov

Adresa: Sklenárova 7, 834 89 Bratislava

Kontaktná osoba: PhDr. Eva Šothová

Kategória: počín v oblasti kariérového poradenstva

Anotácia:

Žiaskom príspevku, ktorý PhDr. Eva Šothová zo Strednej umeleckej školy scénického výtvarníctva v Bratislave zaslala do súťaže NCKP 2012, je kauzistické spracovanie možného ovplyvnenia osobného a kariérového rastu konkrétnej osoby. V tomto prípade ide o žiačku strednej školy pripravujúcej sa na povolanie v umeleckom študijnom odbore. Príspevok je názornou ukážkou, akým spôsobom môžu popri osvojovaní si odborných činností zapôsobiť i kontextuálne okolnosti odbornej prípravy na kvalitu života človeka. Práca s klientmi je vedená spôsobom, ktorý podporuje rozvoj zručností pre riadenie vlastnej vzdelávacej a profesijnej dráhy. Klienti hrajú aktívnu úlohu v procese poskytovania služby, sú tiež zahrnutí do rozhodovacích procesov.

Konferencia a slávnostné vyhlásenie výsledkov súťaže Národná cena kariérového poradenstva

Slávnostné vyhlásenie výsledkov súťaže **Národná cena kariérového poradenstva 2012** prebehlo na rovnomennej konferencii dňa 25. októbra 2012 v Bratislave. Konferencie sa zúčastnilo vyše 70 odborníkov z oblasti kariérového poradenstva, vrátane súťažiacich a zástupcov partnerských inštitúcií - Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Zastúpenia Európskej komisie. Keďže súťaž v roku 2012 prebiehala v spolupráci s českým centrom Euroguidance, prítomné boli aj zástupkyne partnerského centra a ocenení súťažiaci v Českej republike. Témou konferencie, rovnako ako aj súťaže NCKP 2012 boli **zručnosti pre riadenie vlastnej vzdelávacej a profesijnej dráhy**.

Medzi účastníkmi boli odborníci z oblasti kariérového poradenstva pôsobiaci v praxi (výchovní poradcovia, poradcovia z centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, poradcovia z úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, poradcovia zo súkromnej praxe či odborníci z neziskového sektoru), ale aj z oblasti vedy a výskumu (zástupcovia z univerzít a z výskumných ústavov) a okrem vyššie menovaných inštitúcií aj zástupcovia z Ústredia práce sociálnych vecí a rodiny, zo Štátneho inštitútu odborného vzdelávania, Národného ústavu celoživotného vzdelávania, z Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie a z Asociácie výchovných poradcov.

Konferenciu oficiálne otvorila Mgr. Irena Fonodová, riaditeľka Slovenskej akademickej asociácie pre medzinárodnú spoluprácu (SAAIC), ktorá zastrešuje aj centrum Euroguidance. Nasledovala tematická časť zameraná na zručnosti pre riadenie vlastnej vzdelávacej a profesijnej dráhy, v rámci ktorej za slovenské centrum Euroguidance vystúpili Ing. Jozef Detko (koordinátor) a PhDr. Štefan Grajčár.

Tematická časť: Zručnosti pre riadenie vlastnej vzdelávacej a profesijnej dráhy

J. Detko svoj príhovor začal otázkou, do akej miery ovplyvňujú odborné spôsobilosti kariérovú dráhu jednotlivca – čo je dôvodom toho, že sa napríklad relatívne homogénna skupina absolventov odborného vzdelávania vo svojich kariérových dráhach tak rozchádza. Dôležité sú tu zrejme práve zručnosti jednotlivcov nakladať so svojou odbornou kvalifikáciou – zručnosti pre riadenie vlastnej vzdelávacej a profesijnej dráhy, v anglosaskej literatúre nazývané zručnosti pre riadenie kariéry (career management skills, CMS). V prezentácií boli následne poskytnuté informácie o zahraničných modeloch zručností pre riadenie vlastnej vzdelávacej a profesijnej dráhy, ktoré boli v niektorých krajinách prijaté ako národné štandardy. Niektoré z týchto modelov zatriedujú CMS do troch hlavných domén, ktoré sa zameriavajú na:

- 1. Osobnostný a sociálny rozvoj;
- 2. Celoživotné učenie sa;
- 3. Manažment kariéry a zručnosti trhu práce (napr. schopnosť získať, udržať alebo vytvoriť vlastné pracovné miesto).

Na záver sa J. Detko ešte zamyslel nad možnosťami implementácie podobného modelu u nás na Slovensku, výhľadmi do budúcnosti a príspevok uzavrel otvorenou otázkou: „Akú úlohu má v procese nadobúdania zručností pre riadenie vlastnej vzdelávacej a profesijnej dráhy formálne vzdelávanie a akú kariérové poradenstvo?“

Š. Grajčár sa následne venoval predbežným výsledkom prieskumu zameraného na identifikáciu zručností pre riadenie vlastnej vzdelávacej a profesijnej dráhy v štátnych vzdelávacích programoch (ŠVP) v rámci predprimárneho, primárneho a nižšieho sekundárneho vzdelávania na Slovensku. V úvode konštatoval, že tieto zručnosti ako špecifický pojem v školských dokumentoch a v školskej praxi na Slovensku nie sú zadefinované, neexistuje teda ani ich

teoretické vymedzenie. Príjemným prekvapením však napriek tomu je, že na jednotlivých úrovniach vzdelávania je možné identifikovať množstvo prvkov, ktoré prispievajú k rozvoju CMS, resp. naplňujú ich obsah, sú však veľmi roztrúsené a bez bližšieho uvedenia, ako možno tieto zručnosti rozvíjať. Bližšie informácie o týchto zisteniach budú poskytnuté v rámci samostatnej publikácie centra Euroguidance.

Národná cena kariérového poradenstva – priebeh NCKP a slávnostné vyhlásenie výsledkov

Po uvedení do problematiky zručností pre riadenie vlastnej vzdelávacej a profesijnej dráhy nasledovalo zhrnutie súťaže Národná cena kariérového poradenstva 2012 v Českej republike (A. Müllerová, Euroguidance ČR) a na Slovensku (L. Beková, Euroguidance SR) a vyhlásenie výsledkov súťaže spojené s odovzdávaním ocenení. Víťazom kategórie „služby kariérového poradenstva“ sa stal **Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dolnom Kubíne** (ÚPSVaR) s príspevkom „*Hodnotiace a rozvojové centrum - využitie metódy Assessment Centre v podmienkach odborného poradenstva na ÚPSVaR v Dolnom Kubíne*“, ocenenie si prevzala riaditeľka ÚPSVaR, PhDr. Zuzana Kršková. Ocenenie v kategórii „počin v oblasti kariérového poradenstva“ za „*Inovatívny bakalársky študijný program kariérové poradenstvo v študijnom odbore psychológia*“ prevzala prof. PhDr. Eva Sollárová, CSc., dekan **Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre**. Z rúk Petra Zsápku zo Zastúpenia Európskej komisie (ocenenie bolo udelené v súvislosti s Európskym rokom aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami), si ocenenie za celoživotný prínos v oblasti kariérového poradenstva a autorské spracovanie témy kariérového poradenstva pre starších dospelých prevzal **PhDr. Rudolf Kostolanský, CSc.** Osobitné ocenenie za mimoriadne úspešnú činnosť v oblasti kariérového poradenstva v rezorte školstva udelil minister školstva, vedy, výskumu a športu SR, Dušan Čaplovič, **Centru pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Čadci** (CPPPaP), pričom ocenenie odovzdal riaditeľke CPPPaP v Čadci, PhDr. Alene Hraškovéj, MPH, vedúci služobného úradu ministra školstva, vedy, výskumu a športu, Ing. Ivan Stankovský, CSc.

Príklady dobrej praxe – ocenené príspevky v Slovenskej republike a Českej republike

Poobede boli v programe prezentované víťazné príspevky súťaže NCKP 2012 zo Slovenska (1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dolnom Kubíne; 2. Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre; 3. PhDr. Rudolf Kostolanský CSc.; 4. Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Čadci), ale aj z Českej republiky (1. IQ Roma Servis, o. s.; 2. Kariérní centrum, Masarykova Univerzita, Brno; 3. Evropská kontaktní skupina; 4. APPN, o. s.).

Bližšie informácie a odkazy na prezentácie nájdete na stránke www.euroguidance.sk v sekcii Súťaž.

Workshopy

Po krátkych prezentáciách jednotlivých ocenených príspevkov nasledovali dva paralelné workshopy zamerané na témy:

- 1. Kariérové poradenstvo pre mládež;
- 2. Kariérové poradenstvo pre dospelých.

Prezentácia aktivít a ukážky interaktívnych cvičení

V rámci workshopu *Kariérové poradenstvo pre mládež* svoje aktivity bližšie predstavili IQ Roma Servis, o. s., v Brne a Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP) v Čadci. Monika Celundová z IQ Roma Servis priblížila ako u svojich rómskych klientov rozvíjajú finančnú gramotnosť prostredníctvom zábavnej

hry, ktorú si sami vytvorili. Po ukážke zo susednej Českej republiky Alena Hrašková z CPPPaP v Čadci predstavila, akým spôsobom pracujú s rodičmi. Upozorňujú ich na to aké dôležité je, aby si uvedomovali, že deťom treba nielen venovať čas, ale im aj byť pozitívnym vzorom.

Na workshope *Kariérové poradenstvo pre dospelých* predviedli ukážky zo svojej činnosti Evropská kontaktná skupina z Českej republiky a Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dolnom Kubíne. Markéta Cudlínová z EKS prezentovala jeden z osvedčených spôsobov práce so skupinami klientov znevýhodnenými na trhu práce prostredníctvom videa, animovaného príbehu bez slov – úlohou každej z troch skupín účastníkov bolo identifikovať, akými zručnosťami disponujú jednotlivé postavičky v príbehu a ktoré svoje zručnosti si v danom kontexte mohli posilniť. Do prezentácie ÚPSVaR z Dolného Kubína

sa okrem Zuzany Hucíkovej a Martiny Mikulovej zapojila aj riaditeľka úradu PhDr. Zuzana Kršková a riaditeľ tamjšieho odboru služieb zamestnanosti, Ing. Miroslav Málik – účastníci workshopu v štyroch skupinkách riešili známu skupinovú úlohu „rytier“, ktorú využívajú v rámci Assessment centra, zameranú na sledovanie úrovne kooperatívnosti jednotlivých členov skupiny pri riešení problému.

Práca v skupinách na workshopoch: Identifikácia silných a slabých stránok absolventov vyššieho sekundárneho vzdelávania a ľudí na trhu práce vzhľadom k nadobúdaniu kompetencií v oblasti riadenia vlastnej kariéry (vlastnej profesijnej a vzdelávacej dráhy)

Po ukážkach aktivít niektorých ocenených inštitúcií nasledovala v rámci oboch workshopov práca v menších skupinách (štyri skupiny na 1. workshope a tri skupiny na 2. workshope). Pre túto príležitosť centrum Euroguidance na základe zahraničných modelov kompetencií pre riadenie vlastnej vzdelávacej a profesijnej dráhy pripravilo kartičky obsahujúce popisy jednotlivých kompetencií (44 kompetencií v troch úrovniach: 1. vedomosť/vie ako; 2. zručnosť/dokáže; 3. postoj/vo svojom živote samostatne...). Cieľom bolo pokúsiť sa získať pohľad na zručnosti pre riadenie vlastnej profesijnej a vzdelávacej dráhy priamo od odborníkov pôsobiach v oblasti kariérového poradenstva, v rámci sektoru práce, ale aj v rámci sektoru vzdelávania.

Zadanie pre 1. workshop bolo identifikovať, ktoré kompetencie majú rozvinuté absolventi vyššieho sekundárneho vzdelávania (dve skupiny) a ktoré kompetencie sú ich slabými stránkami, ktoré by bolo potrebné rozvíjať (ďalšie dve skupiny). V tomto workshope účastníci pracovali s kartičkami z vyššie uvedených prvých dvoch (z troch) hlavných domén, identifikovaných v zahraničných modeloch CMS: 1. *Osobnostný a sociálny rozvoj*; 2. *Celoživotné učenie sa*.

Odborníci z oblasti kariérového poradenstva v sektore vzdelávania (kariéroví a výchovní poradcovia, psychológovia z centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a iní) a ďalší účastníci (zo sektoru práce, z oblasti výskumu, ale aj z neziskového sektoru) sa pokúsili o identifikáciu silných a slabých stránok vzdelávacieho systému vzhľadom k nadobúdaniu kompetencií v oblasti riadenia vlastnej kariéry (vlastnej profesijnej a vzdelávacej dráhy) – ako sú „vybavení“ absolventi stredných škôl na prechod do ďalšieho vzdelávania, resp. na trh práce.

Zadanie pre 2. workshop (KP pre dospelých) bolo identifikovať, ktoré kompetencie majú rozvinuté ľudia na trhu práce (dve skupiny) a ktoré kompetencie sú ich slabými stránkami, ktoré by bolo potrebné rozvíjať (jedna skupina). V tomto workshope účastníci pracovali s kartičkami z poslednej domény (z troch hlavných domén): 3. *Manažment kariéry a zručnosti trhu práce*.

Odborníci z oblasti kariérového poradenstva v sektore práce (poradcovia z úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, zo súkromnej a neziskovej praxe) a zástupcovia z univerzít sa pokúsili o identifikáciu silných a slabých stránok ľudí na trhu práce vzhľadom k nadobúdaniu kompetencií v oblasti riadenia vlastnej kariéry (vlastnej profesijnej a vzdelávacej dráhy).

Záver z workshopov

Jednotlivé závery z workshopov sa pokúsime zhrnúť podľa jednotlivých domén:

Osobnostný a sociálny rozvoj (17 kompetencií v 3 úrovniach) - 1. workshop: Kariérové poradenstvo pre mládež (situácia absolventov stredných škôl)

● Silné stránky

Účastníkom workshopu sa podarilo identifikovať jedinou kompetenciu, v ktorej absolventi vyššieho sekundárneho vzdelávania podľa nich obsiahli všetky tri úrovne, t. j. majú vedomosti

aj zručnosti, ktoré dokážu vo svojom živote samostatne uplatniť. V ostatných kompetenciách dosahujú podľa nich buď 2. úroveň - majú vedomosti aj zručnosti (v 6 kompetenciách), avšak ich nedokážu vo svojom živote samostatne uplatniť, alebo len 1. úroveň - majú vedomosti (v 4 kompetenciách), avšak nevedia ich uplatniť či už pri riadených okolnostiach alebo v reálnom živote.

● **Slabé stránky**

Účastníci workshopu sa zhodli na tom, že okrem jedinej kompetencie (v ktorej absolventi dosahujú najvyššiu úroveň), majú absolventi buď problém uplatniť vedomosti a zručnosti samostatne vo svojom živote, alebo v danej kompetencii majú len vedomosti, ktoré nedokážu uplatniť vôbec. Niektoré kompetencie (6 kompetencií) im však dokonca podľa nich chýbajú úplne - nemajú ani len vedomosti.

Celoživotné učenie sa (13 kompetencií v 3 úrovniach) - 1. workshop: Kariérové poradenstvo pre mládež (situácia absolventov stredných škôl)

● **Silné stránky**

Podobne ako pri prvej doméne sa účastníci snažili identifikovať kompetencie a úroveň, ktorú absolventi vyššieho sekundárneho vzdelávania dosahujú. V tejto doméne neidentifikovali ani jednu kompetenciu, v ktorej by absolventi obsiahli všetky tri úrovne. Identifikovali len kompetencie, v ktorých podľa nich dosahujú 2. úroveň - majú vedomosti aj zručnosti (v 2 kompetenciách), ktoré nedokážu samostatne uplatniť vo svojom živote alebo dokonca len 1. úroveň - majú síce vedomosti (v 4 kompetenciách), ktoré však nevedia vôbec uplatniť.

● **Slabé stránky**

Účastníci workshopu sa zhodli na tom, že absolventi majú v rámci tejto domény (vzhľadom na zahraničné modely) veľké medzery. Majú buď problém uplatniť vedomosti a zručnosti samostatne vo svojom živote, alebo v danej kompetencii majú len vedomosti, ktoré nedokážu vôbec uplatniť (podobne ako v predchádzajúcej časti), pričom väčšia polovica kompetencií (7 kompetencií) im podľa nich chýba úplne, teda nemajú ani len vedomosti.

Manažment kariéry a zručnosti trhu práce (16 kompetencií v 3 úrovniach) - 2. workshop: Kariérové poradenstvo pre dospelých (situácia ľudí na trhu práce)

● **Silné stránky**

Účastníkom workshopu sa podarilo identifikovať 6 kompetencií, ktoré sú silnými stránkami ľudí na trhu práce - v ktorých podľa nich obsiahli všetky tri úrovne, t. j. majú vedomosti aj zručnosti, ktoré dokážu vo svojom živote samostatne uplatniť. V ďalších kompetenciách dosahujú buď 2. úroveň (1) - teda majú vedomosti aj zručnosti, avšak ich nedokážu vo svojom živote samostatne uplatniť alebo len 1. úroveň (2) - majú vedomosti, avšak nevedia ich uplatniť či už pri riadených okolnostiach alebo v reálnom živote.

● **Slabé stránky**

Účastníci workshopu sa zhodli na tom, že ľudia na trhu práce majú problém uplatniť vedomosti a zručnosti samostatne vo svojom živote, alebo majú len vedomosti, ktoré nedokážu uplatniť (viď. predchádzajúca časť). Sedem kompetencií z tejto domény im podľa nich chýba úplne.

Zhrnutie z práce v skupinách v rámci workshopov

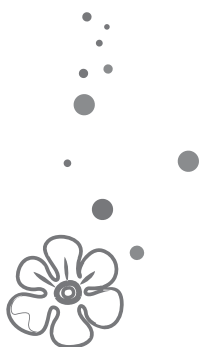
Na základe zistení z prvého workshopu možno zhodnotiť, že **absolventi stredných škôl** sú pri prechode z tohto druhu vzdelávania náhle „hodení do vody“, **v mnohých kompetenciách pre riadenie vlastnej vzdelávacej a profesijnej dráhy** uznávaných v rámci zahraničných modelov **nedosahujú ani základnú úroveň** (13 z 30 kompetencií) a **v mnohých majú len vedomosti, ktoré nevedia uplatniť** (8 z 30 kompetencií), **pri ôsmich kompetenciách (z 30) však podľa odborníkov dosahujú aspoň 2. úroveň** a len **pri jednej kompetencii (z 30) dosiahli najvyššiu 3. úroveň - majú vedomosti aj zručnosti, ktoré dokážu vo svojom živote aj samostatne uplatniť.**

Zo zistení druhého workshopu vyplýva, že situácia u ľudí na trhu práce je o trochu lepšia, **účastníci identifikovali síce sedem kompetencií** (zo 16), **v ktorých ľudia na trhu práce nedosahujú ani základnú úroveň, pri jednej kompetencii dosahujú aspoň základnú 1. úroveň, pri dvoch kompetenciách 2. úroveň a pri šiestich kompetenciách (zo 16) dosiahli dokonca najvyššiu 3. úroveň - majú vedomosti aj zručnosti, ktoré dokážu vo svojom živote samostatne uplatniť.**

Tieto závery však nemožno zovšeobecňovať na celú populáciu, keďže ide len o **predbežné zisťovanie medzi niekoľkými odborníkmi**, ktoré by si určite zaslúžilo väčšiu pozornosť a výskumné overenie. **Otázkou tiež zostáva, či sú všetky tieto kompetencie** (identifikované na základe zahraničných modelov kompetencií pre riadenie vlastnej vzdelávacej a profesijnej dráhy) **nevyhnutné a dôležité aj v našich podmienkach**. Na túto a podobné otázky sa centrum Euroguidance zameria v budúcom roku v rámci prieskumu medzi odborníkmi.

Podrobnejšie si o výstupoch z konferencie budete môcť prečítať v najbližšom čísle elektronického časopisu *Kariérové poradenstvo v teórii a praxi* (www.saaic.sk/casopiskp.html).

.....
Aktuálne informácie o činnosti slovenského centra Euroguidance sú dostupné na: www.saaic.sk/euroguidance.

Národná cena kariérového poradenstva 2012

Kompendium súťažných príspevkov zo Slovenskej republiky

Grafický design: Hedvika Člupná

Slovenskú časť publikácie zostavili: Mgr. Lenka Beková, PhDr. Štefan Grajčár

© Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu (SAAIC), Euroguidance, Bratislava 2012

Reprodukcia je povolená pod podmienkou uvedenia zdroja.

Publikácia neprešla jazykovou korektúrou.

Publikácia je v elektronickej verzii dostupná na: <http://www.saaic.sk/euroguidance>

ISBN 978-80-89517-05-3

